

Els fets són a vegades menys eloqüents que les circumstàncies en què es produeixen. La Cimera de Johannesburg, com a fet, ha estat una reunió de polítics del màxim nivell mundial. Com a circumstància, ha constituït una reunió d'agents civils que han fet pujar els polítics de màxim nivell planetari a l'escenari de la corda fluixa global. És una situació estranya, apropiada a una no menys estranya realitat.

A la sessió plenària sobre l'energia, els delegats dels estats van veure com quasi tots els *speakers* oficials impugnaven les polítiques energètiques que s'apliquen. Els oradors, representants de les ONG i de diversos moviments cívics, però també de l'empresa, del poder local, de les organitzacions internacionals i del món científic, mostraven desacord amb l'actuació dels que els havien invitat a parlar. És una circumstància que fa pensar.

Johannesburg

Anomia i sostenibilitat

Ramon Folch, *socioecòleg*

Paral·lelament, Kaarin Taipale, presidenta de l'ICLEI (Consell Internacional per a les Iniciatives Ambientals Locals), i Joan Clos, president del UNACLA (Comitè Assessor d'Autoritats Locals de les Nacions Unides), asseguraven que sense el poder local no es pot fer camí devers la sostenibilitat. I ho asseguraven en una circumstància novament eloqüent: en una assemblea d'autoritats locals d'arreu del món, celebrada certament i oficialment en el marc de la Cimera, però en espai a part i de manera independent. O sigui, que els gestors de la realitat que afecta quotidianament els ciutadans parlaven des de tribuna separada i "oficialment oficiosa" justament per a dir que d'oficiosos no en tenien res.

Caminem, doncs, cap a una certa anomia de facto. Les grans corporacions empresarials es fusionen per esdevenir encara més grans i, en tot cas, estableixen estratègies d'actuació mundial, en aquest escenari de mundialització de mercats convenient per als seus interessos que anomenen, impròpiament, de globalització de l'economia. Els agents civils malden per fer una cosa relativament semblant. El poder local, que és alhora un agent civil i una branca del poder, cerca camins de concertació i vindica el seu rol a nivell mundial. Però el poder dels estats, que ara com ara és el poder polític per antonomàsia, s'encastella en la defensa numantina de la seva litúrgia, cada cop més allunyada de la fe emergent. Preocupant.

Mentrestant, la gent de peu pla es manifestava pels carrers del Johannesburg sota el lapidari lema "terra, aliments i feina". Mentre les sales del Sandton Convention Center s'anaven omplint d'educats llocs comuns políticament correctes, milers de persones anaven de dret al moll de l'os. Volien terra, feina i menjar. Ben mirat, el desenvolupament sostenible és això. És "terra, aliments i feina" per a tothom en el temps i en l'espai, o sigui per als humans que ara som i per als humans que seran el dia de demà. La sostenibilitat és un clam de realisme enfrontat a la virtualitat neoliberal que s'obstina a pensar que els pobres són feliços quan els expliquem les nostres vacances de forma entenedora.

Article elaborat a partir d'escrits publicats a www.sostenible.es